

ЗВІТ

про періодичне відстеження результативності дії регуляторного акта – розпорядження голови облдержадміністрації від 05 травня 2009 року №251-р "Про регулювання цін на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах"

1. Вид та назва документу

Розпорядження голови облдержадміністрації від 05 травня 2009 року №251-р "Про регулювання цін на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах" (далі – регуляторний акт), яке зареєстроване у Головному управлінні юстиції у Кіровоградській області 06 травня 2009 року №14/1502.

2. Виконавець заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта – департамент економічного розвитку, торгівлі та промисловості облдержадміністрації.

3. Цілі прийняття регуляторного акта

Метою прийняття розпорядження голови облдержадміністрації є недопущення необґрунтованого підвищення цін на продукцію громадського харчування, що реалізується суб'єктами господарювання різних організаційно-правових форм і форм власності, в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

4. Строк виконання заходів з відстеження результативності дії регуляторного акта

Періодичне відстеження результативності дії даного регуляторного акта – розпорядження голови облдержадміністрації здійснювалося з 07 травня 2020 року по 06 липня 2020 року включно.

5. Тип відстеження – періодичне

6. Методи одержання результатів відстеження

Під час проведення заходів з відстеження результативності дії цього регуляторного акта для одержання результатів застосовувалися статистичний та соціологічні методи.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи одержання даних

Відстеження результативності дії регуляторного акта проведено шляхом опрацювання та узагальнення інформації:

департаменту фінансів облдержадміністрації, управління освіти і науки облдержадміністрації, головного управління Держпродспоживслужби у Кіровоградській області, райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування щодо стану організації харчування у закладах освіти;

окремих навчальних закладів, які здійснюють харчування учнів, щодо розмірів отриманих ними доходів та застосовуваних рівнів торговельних надбавок (націнок);

аналізу звернень громадян та суб'єктів господарювання щодо основних положень розпорядження.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності дії регуляторного акта

Пунктом 12 додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року №1548 "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)" до повноважень облдержадміністрації віднесено регулювання (встановлення) граничних торговельних надбавок (націнки) на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

Регуляторним актом встановлено граничні торговельні надбавки (націнки) на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, у розмірі не вище 40 відсотків до ціни придбання.

Дія регуляторного акта поширюється на суб'єкти господарювання незалежно від організаційно-правової форми і форми власності, що здійснюють реалізацію громадського харчування в навчальних закладах.

Основним показником результативності дії даного регуляторного акта є встановлення економічно обґрунтованих цін на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

В області гарячим харчуванням учнів і студентів у навчальних закладах забезпечують 524 їдальні, з них 12 у професійно-технічних навчальних закладах, 16 у вищих навчальних закладах та 496 їдалень у закладах середньої освіти (включаючи школи-інтернати).

У більшості випадків, організація гарячим харчуванням учнів забезпечується у загальноосвітніх закладах через їдальні, які є структурними підрозділами цих закладів.

Інформації, отримані від райдержадміністрацій, виконавчих комітетів міських рад, сільських рад об'єднаних територіальних громад, свідчать про те, що у більшості районів і міст області харчування учнів навчальні заклади здійснюють самостійно за собівартістю без нарахування торговельної надбавки.

Відшкодування витрат на приготування харчування (заробітна плата поварів, енергоносії) проводиться за рахунок загального фонду установи.

Упродовж відстежуваного періоду (2017 - 2019 роки) у сфері надання послуг громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах області, спостерігаються переважно позитивні тенденції.

№ з/п	Найменування	одиниця виміру	2017 р.	2018 р.	2019 р.
1	Кількість функціонуючих їдалень, у навчальних закладах, усього	од.	524	524	524
2	Кількість учнів, що забезпечуються харчуванням у навчальних закладах, усього	тис. осіб	67,7	67,4	68,6
3	Кількість учнів, що забезпечуються безкоштовним харчуванням, усього	тис. осіб	41,6	44,9	45,1
4	Середня вартість харчування на одну особу в день:	грн.	13,46	16,96	18,52
5	Рівень торговельних надбавок (націнок), який застосовується в їдальнях	%	29,2	31,9	33
6	Фактична сума видатків з бюджету на харчування	тис. грн..	112257,0	133569,70	151320,8
7	Обсяги реалізації харчової продукції власного виробництва у їдальнях	тис. грн.	15902,2	18100,2	23916,6

* дані управління освіти і науки облдержадміністрації

Загальна кількість учнів, охоплених гарячим харчуванням у 2019 році, становить 68,6 тис.осіб, з них 45,1 тис.осіб забезпечені безкоштовним харчуванням. Середній рівень торговельної надбавки, який застосовується в їдальнях, коливається в межах встановленого рівня (40%).

Разом з тим, упродовж звітної періоду спостерігається збільшення:

середньої вартості харчування у закладах загальної середньої освіти - на 37,6% та становить 16,87 грн., у закладах професійної (професійно-технічної) освіти - на 11,9% становить 29,10 грн., у закладах вищої освіти - на 49,6% вартість харчування складає 61,80 грн.;

середньої вартості харчування однієї особи в день в: закладах вищої освіти майже - на 50% та становить - 61,8 грн. застосовуючи торговельну надбавку - 40%, в закладах професійної (професійно-технічної) освіти - на 11,9% та коштує 29,1 грн, при цьому торговельна надбавка - 27,5%, у закладах загальної середньої освіти (включаючи школи інтернати) - 37,6%, коштує - 16,87 грн, при цьому торговельна надбавка 30,6%;

обсягів реалізації продукції громадського харчування власного виробництва - на 50,4% та становив у 2019 році - 23916,6 тис. грн. (у 2017 році - 15902,2 тис. грн.);

кількості учнів, які забезпечуються безкоштовним харчуванням, і склала 45,1 тис. осіб, що на 8,4% більше ніж у 2017 році (у 2017 році - 41,6 тис. осіб);

суми фактичних видатків з бюджету на харчування у 2019 році - зросла на 39063 тис. грн. і становить 151320,80 тис.грн. (у 2017 році - 112257,0 тис. грн.).

За інформацією управління освіти і науки облдержадміністрації у відстежуваному періоді мали місце звернення суб'єктів господарювання щодо зміни рівня торговельної надбавки (націнки) на продукцію громадського харчування, при цьому фактично застосований рівень торговельної надбавки не перевищував 40%.

У шкільних їдальнях певні категорії дітей харчуються безоплатно. Це діти-сироти, діти, що знаходяться під опікою, діти, що постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, учні 1-4 класів. Вартість комплексних сніданків, обідів для цієї категорії учнів компенсується за рахунок коштів місцевих бюджетів і становить від 6,34 грн. до 36,50 грн. у різних населених пунктах.

У 2019 році збільшилось фінансування з місцевих бюджетів на харчування учнів 1-4 класів загальноосвітніх шкіл, і становить всього:

по районах, містах та ОТГ – 68182,1 тис.грн., на один діто-день – 11,92 грн.;

на вихованців шкіл-інтернатів – 25099,8 тис.грн., на один діто-день – 55,43 грн.;

на учнів професійно-технічних навчальних закладів – 9718,0 тис.грн., на один діто-день 50,48 грн.;

на студентів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (з числа дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей) – 3722,7 тис.грн., на один діто-день – 57,27 грн.

Серед основних чинників, які мали вплив на підвищення середньої вартості громадського харчування, є:

1) нестабільність і коливання курсу гривні по відношенню до вільноконвертованих валют, що суттєво має вплив на ціни придбання продовольчих товарів. Індекс споживчих цін на продукти харчування склав у: 2017 році – 113,8%, 2018 році – 109%, 2019 році – 103,6%;

2) зростання оптово-відпускних цін на промислову і сільськогосподарську продукцію. Індекс цін:

а) виробників харчових продуктів склав у: 2017 році – 112,5%, 2018 році – 107,0%, 2019 році – 101,8%;

б) реалізації продукції сільського господарства підприємствами склав у: 2017 році – 111,5%, 2018 році – 109,3%, 2019 році – 92,4%;

3) зростання цін на житлово-комунальні послуги (2017 рік – 114,4%, 2018 рік – 113,5%, 2019 рік – 102,9%), пально-мастильні матеріали (2017 рік – 120%, 2018 рік – 108,2%, в 2019 році спостерігається зниження – на 7,6%).

У вищих навчальних закладах забезпечення громадського харчування здійснювали їдальні та буфети, що перебувають на балансі даних установ, а також на договірних умовах залучалися фізичні особи – підприємці (далі – суб'єкти).

Основні показники роботи окремих суб'єктів свідчать про їх збиткову діяльність.

Так наприклад, за інформацією Кіровоградського медичного фахового коледжу ім. Є.Й. Мухіна (далі - установа):

дохід від виробництва власної продукції зменшився до 19,2 тис. грн. (на 2,7%) (у 2017 році – 670,1 тис. грн.);

при цьому від даного виду діяльності установа отримала збиток, який склав 258,5 тис.грн. (у 2017 році -177,1 тис.грн.);

кількість студентів охоплених харчуванням зменшилась до 104 осіб (у 2017 році - 1002 особи);

вартість харчування зросла на 8,38 грн. (на 38,5%), і склала у 2019 році 30,14 грн. (у 2017 році – 21,76 грн.).

На продукцію власного виробництва суб'єктом застосовано торговельну націнку відповідно із встановленими вимогами (40,0%).

У відстежуваному періоді головним управлінням Держпродспоживслужби в області не здійснювалися планові заходи із державного нагляду (контролю) в частині дотримання вимог формування, встановлення та застосування державних регульованих цін (далі - заходи), у зв'язку із встановленням мораторію Законом України "Про тимчасові особливості здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності".

Разом з тим, проведення заходів за зверненнями фізичних осіб відповідно до Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" здійснюється виключно за погодженням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у відповідній сфері державного нагляду (контролю) - Державної регуляторної служби України.

Звернень (скарг), які могли бути підставами для здійснення позапланових заходів у період з 2017- 2019 років, до головного управління Держпродспоживслужби в області, не надходило.

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень акта є достатнім. Суб'єкти господарювання мають вільний доступ до нормативно-правової бази Кіровоградської облдержадміністрації, акти якої розміщуються на офіційному веб-сайті (<http://kr-admin.gov.ua>).

Дане розпорядження було додатково доведено вищим та професійно-технічним закладам освіти.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

Запроваджені даним регуляторним актом граничні торговельні надбавки на продукцію громадського харчування, яка реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, у розмірі не вище 40 відсотків, дозволило створити умови для унеможливлення необґрунтованого підвищення цін на продукцію громадського харчування і відповідно забезпечити належний рівень захисту школярів та студентів.

Аналіз фінансового стану суб'єктів господарювання, що здійснюють реалізацію продукції громадського харчування в загальноосвітніх навчальних закладах, свідчить про достатній рівень торговельних надбавок.

Разом з тим, в окремих професійно-технічних та вищих навчальних закладах рівень торговельної надбавки, що застосовують суб'єкти при формуванні цін на продукцію, призводить до збиткової діяльності. У цьому разі регуляторний акт може бути переглянутий у разі звернення суб'єктів

господарювання щодо перегляду граничної торговельної надбавки (націнки), як це передбачено пунктом 3 даного розпорядження, до обласної державної адміністрації з розрахунково-аналітичними матеріалами та економічно обґрунтованими пропозиціями щодо підвищення граничного рівня торговельної надбавки (націнки).

Інформацію про основні показники діяльності суб'єктів господарювання по наданню послуг громадського харчування у навчальних закладах надано не всіма суб'єктами господарювання, що не дає можливості об'єктивного перегляду рівня торговельної надбавки.

Не менш важливим є встановлення мораторію на здійснення перевірок суб'єктів підприємницької діяльності у сфері торгівлі, у т.ч. і з питань дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Упродовж дії вказаного регуляторного акта, скарг від споживачів щодо необґрунтованого завищення цін на продукцію громадського харчування, яка реалізується у навчальних закладах до обласної державної адміністрації не надходило. Водночас, не зверталися до облдержадміністрації і суб'єкти підприємницької діяльності, які забезпечують харчуванням учнів (студентів) у навчальних закладах області, з пропозиціями щодо внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації від 05 травня 2009 року №251-р "Про регулювання цін на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах" з приводу погіршення фінансових результатів у зв'язку з обмеженням торговельних надбавок (націнок), встановленим регуляторним актом. Не надійшло пропозицій і під час проведення періодичного відстеження.

Відстеження результативності його дії буде здійснюватись у визначений законодавством термін.

Заступник голови обласної
державної адміністрації



Світлана ЛОБАНОВА

" 06 " липня 2020 року

 С.А. Ракуб